

Питання формації унійного духовенства після Замойського Синоду

Одна попередня заувага до написання даного тексту: буду використовувати тексти Замойського Синоду перекладені у 2006 році до яких є серйозні питання. Надіюсь, що в скорому часі зможу користатися новим покращеним перекладом текстів Синоду.

Замойський Синод у 15 розділі обговорює справи духовних семінарій та освіти духовенства. Звертаю Вашу увагу, що в документі наголошується на важливості заснування єпархіальних семінарій та парафіяльних шкіл¹.

Синодальні постанови рекомендують «в монастирях де проживає більше 20 монахів засновувати «теологічні студії». Більше того, організувати це як для монахів, так і для світських, щоб ті старались «навчитись рідною мовою морального богослов'я (*цей момент важливо підкреслити з огляду на міфи про колонізацію*). Єпископи мають заснувати у своїх дієцезіях семінарію, а якщо не можуть це зробити, то надсилати здібних юнаків, передовсім синів парохів, до понтифікальної Колегії у Львові для здобуття освіти та основ церковної дисципліни, а також для ознайомлення з добрим звичаями»².

Як бачимо для Синодальних отців залишалось важливим виховання священства. На це вказують наступні пункти:

«Синод схвалює і підтверджує передачу 40 000 флоренів на користь Львівської Колегії. ... Також Синод схвалює ревність Митрополита Володимирського і Берестейського єпископа, що спорудив семінарію для шести (!) вихованців при Володимирській кафедрі і для розширення Семінарії у Своїх маєтках в Менежичах та Маркуставі виділив 900 000 флоренів». Йдеться про конкретні кошти, які владики були готові сплачувати за власних семінаристів. Це означало як мінімум дві речі:

¹ *Провінційний синод у Замості 1720 р.Б. // Постанови.* – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006, 14.

² *Провінційний синод у Замості 1720 р.Б. // Постанови.* – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006, 253.

єпископи володіли відповідними коштами і були готові сплатити за майбутніх освічених священиків відповідні суми.

«Полоцький Архиепископ думає послати двох монахів до Жировицького монастиря; Луцький єпископ *обіцяв* послати чотирьох монахів до Львівської колегії; Пінський єпископ двох або одного юнака послати на студії до якогось монастиря,

Усі вони обіцяли утримувати їх своїм коштом.

Щоб передовсім бідніші хлопці могли вивчати релігійні таїнства та основи Божої науки, хай подбають Вельмишановні єпископи, щоб були відремонтовані парафіяльні школи у містах, містечках і селищах ...хай будуть відновлені та задіяні, а якщо збережені, хай будуть обладнанні та поширені»³.

Останній пункт чітко вказує, що до навчання заохочувалися й бідніші верстви населення. Зібрані на Синоді Отці бачили потребу парафіяльних шкіл, бо тільки так можна було б виховати майбутніх кандидатів до священства. А владики мали бути готові утримувати все власними коштами.

³ Провінційний синод у Замості 1720 р.Б. // *Постанови*. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006, 255.